

Tur med de minste barna i barnehagen

Hvilke faktorer påvirker tur med 1-3 åringer?

Trine Berg Hanssen

[kandidatnummer: 603]

Bacheloroppgave

[BNBAC3900]

Trondheim, April 2021

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.



DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

BNBAC3900

Kandidatnummer 603

Forord

Denne oppgaven markerer avslutningen på mitt treårige studieforløp som student på barnehagelærerutdanningen hos Dronning Mauds Minne Høgskole. Det har vært tre krevende og lærerike år, som har gitt meg mange erfaringer som jeg kommer til å ta med meg inn i arbeidslivet.

I forbindelse med denne oppgaven ønsker jeg først og fremst å takke informantene som var villige til å dele sine tanker, erfaringer og opplevelser med meg, til tross for omstendighetene. Uten dere hadde jeg ikke kunne skrevet denne oppgaven! Ønsker også å takke mine to veiledere Pål Gerhard Rystad og Rolv Lundheim for gode råd og veiledning både i oppstartsfasen og underveis i prosessen med oppgaven.

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	3
1.1 Tema og problemstilling.....	3
1.2 Førforståelse og oppgavens struktur.....	4
2 Metode	4
2.1 Valg av metode.....	4
2.2 Intervju.....	5
2.3 Utvalg og presentasjon av informanter.....	6
2.4 Feilkilder og metodekritikk.....	6
2.5 Etiske betraktninger.....	8
2.6 Beskrivelse av prosess og analyse av datamateriell.....	9
3 Teori (5-8 sider)	10
3.1 Barns læring i naturen.....	10
3.1.1 Rammepplan.....	10
3.1.2 Egenverdi.....	11
3.2 Rutiner.....	12
3.2.1 Før tur.....	12
3.2.2 På og etter tur.....	12
3.2.3 Sikkerhet.....	12
3.3 Voksenrollen.....	13
3.3.1 Holdninger.....	13
3.3.2 Trygg base.....	14
3.3.3 Turglede.....	14
3.3.4 Kommunikasjon.....	15
3.4 Småbarnsavdeling og tur.....	15
4 Funn og drøfting	17
4.1 Barns læring.....	17
4.2 Rutiner og organisering.....	19
4.3 Voksenrollen.....	23
4.4 Småbarnsavdeling på tur.....	25
4.5 Oppsummering av funn.....	27
5 Avslutning	28
6 Referanseliste	29
7 Vedlegg	31
7.1 Vedlegg 1: intervjuguide sendt ut til informantene.....	31
7.2 Vedlegg 2: informasjon og samtykkeskjema.....	32
7.3 Vedlegg 3: tematisk analyse av intervju.....	34

1 Innledning

1.1 Tema og problemstilling

I min siste praksisperiode var jeg i en barnehage med friluftprofil på en småbarnsavdeling. Gjennom praksisperioden fikk jeg, på grunn av min studieretning, være med på å styrke denne avdelingens friluftsliv, noe som påvirket meg positivt. Samtidig la jeg merke til at det var store forskjeller på hvordan gruppene i barnehagen praktiserte friluftsliv og ble nysgjerrig på hva ulikhetene var. Dette fikk meg til å bli interessert i å skrive min bacheloroppgave om hvilke faktorer som påvirker turvirksomheten på en småbarnsavdeling.

Problemstillingen jeg har utarbeidet for denne oppgaven er: *Hvilke faktorer påvirker tur med 1-3 åringer?*

Når det gjelder faktorer, fokuseres det i hovedsak på rutiner og holdninger. Med rutiner menes faste gjøremål før, under og etter turen. Gjøremål innebærer hvem som pakker sekken, når sekken skal pakkes, hvordan turmål bestemmes og hva innholdet i turen skal være. Med holdninger menes en oppfatning eller innstilling en person har, og som sitter noe dypere enn en mening. En mening kan lett endres, men den henger sammen med de holdningene man har (Bostad et al., 2020). I dette tilfellet handler det om holdningene til ansatte når det gjelder tur og den voksenrollen de har. Holdninger innebærer også kommunikasjon og samarbeid mellom de ansatte. Dette har en sammenheng med turopplevelsen til barna og i dette tilfellet, 1-3åringer. Jeg ønsker derfor å kartlegge ulike perspektiver på hvordan man kan skape gode turer sammen med dem. Dette er nært knyttet til mitt pedagogiske grunnsyn, da jeg mener at det er viktig å alltid tenke at barnet kommer først ved avgjørelser og at man må tenke over hvem man tar avgjørelser for. Men hvorfor skal man egentlig på tur? Et av argumentene jeg liker ekstra godt, var det informanten min, med det fiktive navnet Marit, sa under intervjuet: «70% av det som står i rammeplanen kan man oppnå på tur.» Senere i oppgaven vil jeg begrunne hvorfor dette er et godt argument.

1.2 Førforståelse og oppgavens struktur

Man tar alltid med seg fordommer inn i en undersøkelse, altså en førforståelse. Man kan prøve å møte et fenomen med så lite forutsetninger som mulig, men man kan ikke unngå å ha tanker om det. Min førforståelse for denne problemstillingen går ut på at det finnes enkelte faktorer, som rutiner og holdninger, som gjør det lett, og enkelte faktorer som gjør det vanskelig å ha en regelmessig og god turpraksis. Gjennom denne oppgaven skal jeg derfor finne ulike rutiner og holdninger, og se på sammenhengen mellom de og turpraksisen til avdelingene. Her har jeg klargjort for meg selv hvilke tanker jeg har om fenomenet på forhånd, og da er det lettere å lete etter data som eventuelt kan avkrefte eller bekrefte (Dalland, 2020, s. 60–61). Grunnen til at jeg valgte 1-3 åringen er fordi jeg tror, på bakgrunn av egne erfaringer, at de er mindre på tur enn større barn grunnet soving, bleieskift, og barnas selvstendighet.

Jeg har nå introdusert oppgavens tema og problemstilling, samt min førforståelse. Videre skal jeg beskrive metoden jeg har brukt, og redegjøre for teori som er relevant for temaet og problemstillingen. Deretter legger jeg frem mine funn som diskuteres opp mot den valgte teorien. Til slutt kommer jeg med en avslutning hvor jeg gir noen endelige refleksjoner over mine funn.

2 Metode

«En metode er en fremgangsmåte, et middel til å løse problemer og komme frem til ny kunnskap. Et hvilket som helst middel som tjener formålet, hører med i arsenalet av metoder.» (Aubert i Dalland, 2020, s. 53). I metodekapittelet vil jeg først gjøre rede for valgt metode og hvilke begrunnelser som er lagt til grunn for dette valget. Videre vil jeg presentere utvalget av informanter, feilkilder og metodekritikk, samt etiske betraktninger. Til slutt vil jeg beskrive prosessen og analysen av datamaterialet.

2.1 Valg av metode

Begrunnelsen for å velge én bestemt metode er at jeg mener at akkurat den metoden egner seg til å belyse problemstillingen på en best mulig måte. Valget av metode avhenger av hvilket

resultat man ønsker (Dalland, 2020, s. 53). Dalland (2020) skriver om to hovedtyper metoder: kvantitativ og kvalitativ metode. De kvantitative metodene har den fordel at de gir data i form av målbare enheter. Dette gir oss mulighet til å gjøre regneoperasjoner og finne tall som for eksempel gjennomsnitt eller prosentandel (Dalland, 2020, s. 53–54).

Thagaard (2019) beskriver kvalitative studier ved å si at metoden er fleksibel. Man kan endre utformingen av prosjektene i løpet av undersøkelsesprosessen, og man kan innarbeide erfaringer og nye utfordringer underveis (Thagaard, 2019, s. 16). Kvalitativ metode går i dybden og tar sikte på å fange opp mening og opplevelse som ikke lar seg tallfeste eller måle, slik som for eksempel intervju. Man gjennomfører datainnsamlingen i direkte kontakt med feltet, og det innsamlede materialet skal brukes for å vise sammenhenger, helhet og forståelse. I kvantitative metoder har man ofte mange informanter og en søker målbare svar, i motsetning til kvalitative metoder, der man ofte har få informanter (Dalland, 2020, s. 53–54).

I denne oppgaven har jeg valgt en kvalitativ forskningsmetode med intervju for å få svar på min problemstilling. Problemstillingen min: *«hvilke faktorer påvirker tur med 1-3 åringer?»* har vært retningsgivende for mitt valg av metode da den krever mer utfyllende svar enn det jeg hadde fått ved bruk av kvantitativ metode. I tillegg ønsker jeg å gå dypere i hver enkelts holdninger, verdier og oppfatninger.

2.2 Intervju

Intervju har ikke noe strengt regelverk. Man bør skaffe seg en begrepsmessig og teoretisk forståelse av fenomenene som skal undersøkes, for å skape et grunnlag for tilførelse og integrasjon av ny kunnskap. Kunnskap om et fenomen er nødvendig for å kunne stille de riktige og viktige spørsmålene (Dalland, 2020, s. 70). Grunnen til at jeg har valgt å benytte meg av intervju fremfor eksempelvis observasjon er at jeg ønsker en begrunnelse bak svarene og ikke kun observere rutinene. Holdningene til de ansatte er også vanskeligere å få fram ved bruk av observasjon.

Thagaard (2019) bruker to ytterligheter for å forklare utformingen av forskningsintervju. Den ene ytterligheten preges av lite struktur, og kan betraktes som en samtale mellom forsker og intervjuperson om hovedtemaene i prosjektet. Den andre ytterligheten er et strukturert intervju. Jeg har utformet hovedspørsmålene på forhånd, og rekkefølgen av spørsmålene er i

stor grad fastlagt. Likevel hadde jeg notert meg noen oppfølgingsspørsmål jeg kunne stille om de passet seg. Fordelen med en strukturert tilnærming er at de svarene jeg får, er sammenlignbare fordi alle intervjupersonene har svart på de samme spørsmålene.

Man benytter et strukturert intervju i prosjekt der analysen er rettet mot sammenligninger mellom personer (Thagaard, 2019, s. 90–91). Jeg velger å bruke dette ettersom jeg kjenner de ansatte og rutinene til dels, slik at jeg ikke stiller ledende spørsmål så ting går ut av tema. Det er også mer sammenliknbart, og jeg ønsker å sammenlikne svarene fra ulike avdelinger på samme barnehage.

2.3 Utvalg og presentasjon av informanter

Dalland (2020) sier at det viktigste er å skaffe til veie informanter som kan beskrive og forklare det fenomenet man er ute etter på en god måte. Derfor intervjuer man så mange personer som er nødvendig for å finne ut det man trenger å vite (Dalland, 2020, s. 70–71). Jeg har valgt å bruke informanter fra samme barnehage, men fra ulike småbarnsavdelinger og ulike stillinger. Jeg brukte et delvis strategisk utvalg da jeg benyttet en barnehage med friluftprofil som jeg vet er mye tur. Jeg ønsket også informanter fra ulike avdelinger, slik at jeg kunne se på likheter og ulikheter. Det endte med to pedagogiske ledere på hver sin avdeling, en fagarbeider og en assistent. Informantene har også ulik fartstid i barnehage, og har ulik utdannelse og stillingsprosent.

I denne situasjonen hadde jeg nok fått enda flere svar om jeg hadde valgt en eller to barnehager til for å sammenlikne, men jeg ønsker likevel å ta utgangspunkt i en spesifikk barnehage for å se på likheter og ulikheter innad i barnehagen. Navnene på informantene i oppgaven er fiktive og jeg vil i kapittel fire introdusere navnene.

2.4 Feilkilder og metodekritikk

Når en undersøkelse er gjennomført må forskeren ta metodespørsmålet opp til ny drøfting, noe som innebærer selvkritikk. Hvor godt har jeg svart på problemstillingen og i hvilken grad resultatet er gyldig er avhengig av hvor godt jeg er i stand til å gjøre rede for de valgene jeg har tatt i løpet av prosessen, og hva de har hatt å bety for resultatet (Dalland, 2020, s. 58). Jeg hadde en førforståelse av hva jeg la i temaet faktorer som påvirker tur med 1-3-åringene. Målet mitt for intervjuene var ikke å finne en fasit for alle, men heller å undersøke om det

finnes ulike erfaringer om hva som fungerer og ikke.

Prosjektet mitt var ikke meldepliktig da jeg ikke brukte lydopptaker. Fordelen med opptak er at alt som sies, blir bevart. Man kan konsentrere seg om spørsmålene og om intervjupersonens reaksjoner i løpet av intervjuet sier Thagaard (Thagaard, 2019, s. 112). Dette kan være en svakhet i min oppgave, da jeg måtte skrive samtidig som jeg stilte spørsmål. Det er derfor ikke sikkert at jeg har fått med meg alle sitater like godt, eller har lykket med å fange opp alt som kan ha betydning for oppgaven.

Jeg vil også understreke at jeg hadde kjennskap til informantene på forhånd. Det vil si at jeg var tryggere i min posisjon, ved at jeg for eksempel kunne bruke ekstra tid på å notere svar uten at det ble ubehagelig. Informantene kan også ha kjent på en større trygghet ved at de hadde møtt meg før. Samtidig kan det være en ulempe da informantene kan utelate noen aspekter fordi de kunne ha hatt et visst ubehag ved å snakke med meg om dette, mot for en ukjent person de aldri har møtt.

Alle mine informanter var klar over at jeg har erfaring fra barnehagehverdagen. Dette kan være med på å påvirke hvordan jeg tolker svarene ved at jeg har en forståelse for hva de snakker om, uten at det nødvendigvis trenger å bety at det er samme forståelse som informanten. Dette kan også virke motsatt ved at informantene tror jeg skjønner hva de mener eller tenker på, slik at de ikke tar seg bryet å utdype svaret eller er redde for å si noe de har en annen oppfatning. Jeg hadde også fire informanter, to fra hver avdeling, noe som var positivt i den forstand at jeg har kunnet sammenlikne avdelingene. Det gjør at jeg kan være tryggere på at svar fra de på samme avdeling handler om praksisen på avdelinga og ikke bare på personlige holdninger hos den enkelte informant.

En styrke ved å bruke intervju som metode i oppgaven min er at jeg har fått gode og utdypende svar, i tillegg til at jeg har kunnet stille oppfølgingsspørsmål der det har vært nødvendig. En svakhet ved å bruke intervju som metode er at jeg ikke har hatt mulighet til å hente informasjon fra mange barnehager og sammenliknet. Jeg har valgt én barnehage for så å sammenlikne innad. Hadde jeg brukt spørreskjema og omformulert spørsmålene mine, kunne jeg ha sendt ut til mange barnehager og sammenliknet på tvers. Da hadde det blitt en kvantitativ undersøkelse.

2.5 Ethiske betraktninger

I forskningsetikk er behandlingen av personopplysninger et viktig aspekt, hvor det er lovfestet at den enkelte ikke skal bli krenket gjennom behandling av personopplysninger (Bergsland & Jæger, 2014, s. 83). Ethiske overveielser handler om mer enn å følge regler. Det betyr å tenke gjennom hvilke etiske utfordringer arbeidet mitt medfører (Dalland, 2020, s. 167). I mitt tilfelle er det viktig at informantene er anonyme. Det skal være en tekst som hvem som helst skal kunne lese uten at man kjenner igjen informanten. Forskningsetikk handler ikke minst om å ivareta personvernet og sikre at de som deltar i forskning ikke blir påført skade eller unødvendige belastninger. Forskningens mål om å vinne ny kunnskap og innsikt må heller ikke skje på bekostning av enkeltpersoners integritet og velferd (Dalland, 2020, s. 168). Ved innsamling av data fra barnehager må regler for personvern som sagt overholdes. Det påhviler et vesentlig ansvar for at prosjekter legger opp til full anonymisering der det er intensjonen, og for at søknad sendes NSD når det er nødvendig. Mitt prosjekt var ikke meldepliktig da jeg har overholdt reglene for dette.

I forkant av intervjuene sendte jeg ut et samtykkeskjema som informantene skrev under på i form av dato og avkrysning, men uten underskrift av navn da det å innhente personopplysninger ikke er lov uten søknad til NSD. Jeg brukte heller ikke båndopptak eller bilder og det er heller ingen data som kan identifisere personene i transkripsjonen (Bergsland & Jæger, 2014, s. 85–86). Dette kalles informert samtykke og skjemaet ligger ved som «vedlegg 2» side 32. Dalland (2020) sier at det er anbefalt å ha skriftlig samtykke slik at en kan ha noe å gå tilbake til om det skulle oppstå tvil eller uenighet (Dalland, 2020, s. 174). Når det gjelder utsendingen av samtykkeskjemaet, sendte jeg det ut sammen med intervjuguiden jeg har skrevet, slik at informantene fikk informasjon om hva intervjuet handlet om. Det er imidlertid et spørsmål hvor mye jeg kan informere deltakerne om i forkant av intervjuet. Man utvikler data fra intervjusituasjonen både på grunnlag av hva personen sier, og hvilket inntrykk man får av hvordan intervjuet forløper. Selv om jeg hadde et tilnærmet strukturert intervju, er det klart at man stiller noen oppfølgingsspørsmål for å få klarhet i svarene, men rammene for intervjuet var klare for informantene, og det var lite rom for å gå utenfor disse (Thagaard, 2019, s. 113).

Som beskrevet tidligere har jeg kjennskap til denne barnehagen fra før. Det betyr at det er en etisk betraktning jeg må ta hensyn til. I denne sammenhengen har jeg kun tatt informasjonen fra informantene i betraktning, og ikke mine egne tanker om barnehagen. I tillegg framgikk

det av samtykkeskjemaet og intervjuguiden at de er fullt anonymisert i form av fiktive navn og/eller typebeskrivelser og at jeg ikke gir informasjonen de kommer med, videre til andre informanter eller andre ansatte.

2.6 Beskrivelse av prosess og analyse av datamateriell

I denne prosessen ønsket jeg å gjøre noen intervju før jeg begynte å skrive innholdet i bacheloroppgaven. Dette fordi jeg ville se hvilken retning svarene førte meg. Som tidligere beskrevet var jeg kjent med informantene på forhånd og jeg tok kontakt med de via telefon. Jeg skrev en intervjuguide som jeg fikk veiledning på, og sendte den ut på forhånd til informantene. Intervjuguiden skal lede meg gjennom intervjuet og hjelper til å huske de temaene som skal tas opp. Den hadde relativt konkrete spørsmål, slik at de var sammenliknbare og de ga svar på det jeg lurte på. Jo mer strukturert intervjusituasjonen er, desto lettere er det å ferdigstrukturere og analysere intervjuet senere. Samtidig var de formet på den måten at jeg kan endre vinklingen på problemstillingen ut i fra svarene. Intervjuguiden ble brukt på alle fire intervjuene ligger ved som «vedlegg 1» side 31.

Noen ganger skjer det at intervjupersonen helt uoppfordret tar opp et tema som står lenger nede i intervjuguiden. Uttalelser som kommer spontant, forteller gjerne at dette temaet er noe intervjupersonen er opptatt av. Det skjedde flere ganger hos meg, og da fylte jeg det inn lengre ned på notatene mine, slik at jeg husket at jeg faktisk hadde fått svar på det tidligere (Dalland, 2020, s. 83–84). Jeg gjennomførte intervjuene i arbeidstiden deres på barnehagen og brukte to uker på datainnsamlingen min, som var forventet. Jeg satte av tid rett etter hvert intervju til å renskrive svarene slik at de er lettere å finne tilbake til.

Jeg brukte tematisk bearbeiding da jeg begynte å analysere datamaterialet mitt. Jeg la først inn alle svarene på et dokument. Jeg tok så for meg intervjuene igjen og sorterer svarene tematisk. I løpet av intervjuet kan ett og samme tema bli berørt flere ganger. Temaene fant jeg ved at jeg skrev opp ord, også kalt koder, for hvert spørsmål for å finne kodene jeg kunne samle til en kategori. Jeg skrev opp disse kodene som gikk igjen i et eget dokument, og dette gjorde jeg for hvert enkelt spørsmål. En tematisk bearbeiding av flere intervju krever at vi har fulgt intervjuguiden og tatt opp de samme temaene med alle intervjupersonene (Dalland, 2020, s. 98). Jeg fulgte intervjuguiden min på alle intervjuene og fikk derfor god oversikt over svarene. Noen svar var kortere enn andre, men alle svarte på alle spørsmål.

Da jeg skulle analysere funnene skrev jeg ut arkene, satte meg ned med kodene og prøvde deretter å finne tema som kunne samle flere av kodene fra hvert enkelt spørsmål. Til slutt fikk jeg samlet alle kodene under fire tema som jeg analyserte svarene etter. Et eksempel på et spørsmål ligger ved som «vedlegg 3» side 34. Til slutt oppsummerte jeg, og sammenliknet svarene og drøftet de i drøftingsdelen. I analysefasen er det viktig at alle svar som angår temaet blir tatt med. Når jeg opplevde at et svar belyste flere tema, plasserte jeg det under begge, og markerte at jeg har brukt svaret flere ganger (Dalland, 2020, s. 98).

3 Teori (5-8 sider)

I dette kapittelet vil jeg presentere det teoretiske grunnlaget som er relevant for å belyse problemstillingen «*Hvilke faktorer påvirker tur med 1-3-åringene?*». Teorien er valgt med utgangspunkt i det innsamlede datamaterialet. I dette kapittelet gir jeg innblikk i ulike teori på barns læring, rutiner, voksenrollen og det å ha med en småbarnsavdeling på tur. Hovedsakelig bruker jeg Lysklett (2013), samt Lundhaug og Neegaard (2014), men annen teori benyttes også for å belyse problemstillingen.

3.1 Barns læring i naturen

Selv om det er viktig med egenverdien av opphold og aktivitet i natur, er også læringen sentral. Barn lærer på mange måter og det er barnehagelærerens ansvar at barna får mange muligheter og ulike innfallsvinkler til å lære. Barn lærer, opplever, erfarer og uttrykker seg gjennom kropp og bevegelse. Det er logisk at barnehagelæreren legger opp til varierte lærings situasjoner, formelle og uformelle, i varierte læringsmiljøer (Neegaard, 2014b, s. 81–82).

3.1.1 Rammeplan

Under kunnskapsområdet «Natur, miljø og teknologi» sier rammeplanen at opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til

å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52–53).

Neegaard (2014) sier blant annet at natur er et læringsmiljø som barnehagelæreren kan bruke for å nå mange av målene i rammeplanen (Neegaard, 2014b, s. 81–82). Videre sier rammeplanen at barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper. Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold, får gode opplevelser med friluftsliv året rundt, får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling og lærer av naturen, samt utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52–53).

Rammeplanen sier også noe om hvordan personalet i barnehagen skal være. De skal blant annet legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring, gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen og utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52–53).

3.1.2 Egenverdi

Neegaard (2013) snakker om egenverdien av friluftsliv. Når han snakker om egenverdi i denne sammenhengen, mener han at opphold i natur har en verdi i seg selv. Det handler om barns lek i natur, og om konkrete og spontane erfaringer og det er viktig å identifisere de delene av opphold og aktivitet i natur som har egenverdi. Noen eksempler er følelsen av mestring når man klatrer i et tre, frustrasjon over utfordringen av å spise matpakken med kalde fingre, eller sinne over å snuble i en rot. Følelsen og gleden av samspill og samvær er gode følelser (Neegaard, 2014b, s. 78–81). Det er mye motorisk læring og utfordring for de små barna i å kle på seg selv, gå ned trappen, ta på seg sekken og plukke opp votten fra bakken (Neegaard, 2014b, s. 81–82).

3.2 Rutiner

3.2.1 Før tur

Lysklett (2013) påpeker at «arbeidet med å komme frem til en god organisering og rutiner som fungerer, starter lenge før en går ut av døra i barnehagen. (...) Feil klær eller utstyr kan ødelegge en ellers fin dag, og svikt i rutinene kan få store konsekvenser, hvor for eksempel førstehjelpsutstyret har mangler» (Lysklett, 2013, s. 82). Bymarka barnehager har laget en HMS og rutineplan for turvirksomheten sin. Der skriver de detaljert hvordan de ønsker ting skal håndteres. Der skriver de blant annet at før de drar fra barnehagen skal ansatte sjekke voksensekker som skal inneholde: førstehjelpsutstyr, dopose, bjelle, skiftetøy, sko, kniv, vann, redningsduk, kopper, bleieskift og mobiltelefon. Det framgår av de skriftlige tidlig- og seinvaktrutinene hvem som har ansvar for å sjekke sekken, og gjelder både fast ansatte og vikarer (Bymarka barnehager, u.å., s. 3–4).

3.2.2 På og etter tur

I bymarka barnehagers rutineplan står det rutiner og tips til gjennomføring av turen. De mener at tilrettelegging og gjennomføring av måltider i skogen, spesielt i den kalde årstida, må være godt forberedt og planlagt, og det skal sikres at alle får primærbehovene sine dekt. Med primærbehov menes behov som ernæring, bleieskift og soving. Rutineplanen kommer også med løsninger de selv bruker på disse utfordringene. Den sier blant annet at det er viktig at barna er varme når de setter seg og at man må være fleksibel på vanlige rutiner når det er kaldt og vått, for eksempel at barna ikke trenger å pakke ut sekken sin selv. Det påpekes også at barna må bruke spisevotter, og at hvert enkelt barn bør sitte godt på sitteunderlaget sitt (Bymarka barnehager, u.å., s. 7).

Nordahl og Misund (2009) poengterer også viktigheten av det å snakke om erfaringene fra turen med barna i etterkant. Dermed får de mulighet til å huske, repetere og reflektere (Nordahl & Misund, 2009, s. 40). «Det blir et aktivt og utviklende læringsmiljø når vi etter turen reflekterer over og gjenkaller hva vi har opplevd» (Nordahl & Misund, 2009, s. 179).

3.2.3 Sikkerhet

Når det gjelder sikkerhet i barnehagen har Lundhaug (2014) beskrevet tanker om risikoen rundt det å gå på tur. Han sier at i friluftsliv og uteliv er barna i et miljø hvor det kan oppstå

ulike uønskede hendelser. Som en konsekvens av dette må barnehageansatte ha opplæring i både sikkerhetsrutiner og førstehjelp (Lundhaug, 2014, s. 42). Uansett hvilken grad av risiko som er forbundet med turene i barnehagen, bør vurdering av sikkerhet være en selvfølgelig del av det didaktiske arbeidet før, underveis og etter turene. På tur i naturen gjøres risikovurderinger løpende enten det gjøres bevisst eller ubevisst. Friluftsliv er snart den siste arenaen man må tenke selv for å ivareta sikkerheten, og landskap, dyr og planter kan være farlig på flere måter. Dette fordi forskriften om sikkerhet ved lekeplassutstyr er såpass førende for sikkerheten innenfor gjerdene i barnehagen, men denne bestemmer ikke over turplassene. I skogen kan det være tettvokst og vanskelig å finne fram i, med fare for å gå seg bort. Naturen er altså en uforutsigbar arena der voksne og barn kan øves i en aktiv vurdering av risiko. Da er det en sentral kompetanse å peke ut og identifisere risikoene (Lundhaug, 2014, s. 46–48).

Bymarka barnehager har rutiner for hva som skal skje om barn forsvinner i skogen. Da skal barna samles med bjella, og en voksen tar seg av dem. En annen voksen ringer 112 og styrer, og leter deretter videre. Styrer varsler så foreldrene, og den andre voksne på gruppa går med resten av barna til barnehagen og kontakter andre basisgrupper for ytterligere hjelp (Bymarka barnehager, u.å., s. 10).

3.3 Voksenrollen

Det å kunne formidle turglede til barna i friluftsliv er viktig for opplevelsen barna får av turen. Lundhaug og Nergaard (2014) sier at det å ha profesjonskompetanse i friluftsliv vil si at barnehagelæreren kan formidle turglede, har gjort seg kjent med nærmiljøets muligheter, kan grunnleggende ferdigheter i friluftsliv og er lærevillig, fleksibel og robust (Lundhaug & Nergaard, 2014, s. 86).

3.3.1 Holdninger

Bakke (2017) påpeker at det viktigste er barnehagelærerens holdninger og vilje til å tilrettelegge for lek og utforskning. Hvis personalet i barnehagen er engasjert og interessert i å lære seg nye ting, vil det smitte over på barna (Bakke, 2017, s. 12). Personalet i en barnehage er forskjellig når det gjelder alder, yrkeserfaring, utdanning og ikke minst holdninger. Skogen og Haugen (2010) sier at en holdning kan defineres slik: «En holdning refererer til en relativt

varig handlingstendens som er relatert til mennesker, objekter, situasjoner eller fenomener» (Skogen & Haugen, 2010, s. 95–96).

3.3.2 Trygg base

Neegaard (2014) trekker fram trygghetssirkelen og det å ha en trygg base som utgangspunkt for barns friluftsliv. Trygghetssirkelen viser oss hvordan de grunnleggende behovene henger sammen. For at barn skal slippe seg løs, utforske og teste grenser, er de nødt til å føle seg trygge på at de blir sett, og at de kan få støtte, hjelp og oppmuntring når de trenger det. Barnets utgangspunkt vil bidra til å sette rammene for hvor stort behov barnet har i enhver situasjon. Barnet trenger en trygg base – den voksne – som det kan stole på og komme tilbake til for støtte, trøst og oppmuntring. Dette er avgjørende for at barnet skal kunne tørre å utforske og lære. Den nedre delen av trygghetssirkelen representerer barnets tilknytningsbehov, og den øvre delen av sirkelen viser barnets utforskertrang og selvstendighet, noe som er to ytterpunkt på sirkelen. På siden er det to hender, den nederste symboliserer en sikker havn, mens den øverste handler om at den voksne er en trygg base. Barnet vil bevege seg rundt i trygghetssirkelen i små eller store runder alt etter hva barnet har behov for (Brandtzæg et al., 2016, s. 18).

Ut fra dette kan man trekke paralleller til friluftslivet og utelivet i barnehagen. Da er det de ansatte som må være den trygge basen for hvert enkelt barn, og være tilgjengelig for støtte, trøst og oppmuntring. Dette krever engasjerte, tydelige og ikke minst tilgjengelige voksne. Barna må kunne stole på at det blir sett og at de kan få hjelp (Neegaard, 2014a, s. 16–17).

3.3.3 Turglede

En barnehagelærer som kan formidle turglede, skaper gode forutsetninger for at barn trives på tur. Både barn og voksne har stort utbytte av friluftsliv på mange måter, og friluftsliv gir en opplevelse av frihet og mestring. Turene kan gi energi og overskudd og kan påvirke vår psykiske og fysiske helse. Det viktigste utbytte av friluftsliv ligger imidlertid i opplevelsen av selve turen. Et eksempel på ekte turglede kan være å bruke kroppen, komme ut i naturen og finne en lunsjplass i ly for vær og vind. Forberedelser og evnen til å tilpasse seg etter vær og landskapet gjør at man får overskudd til å nyte naturen rundt seg.

Rammeplanen understreker betydningen av at barn skal få oppleve turglede. Et av målene er at barnehagen skal bidra med å: få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse av hvordan de kan ta vare på naturen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52). For å kunne bidra med dette er det viktig at barnehagelærere trives på tur. De voksnes trivsel smitter over på barna. Barna lærer av hva de voksne sier, og hvilke holdninger de viser gjennom kroppsspråk. De oppfatter raskt om de voksne trives på tur eller ikke. Voksne som viser at de trives kan finne på å plaske i dammene sammen med barna. Ved at barnehagelæreren deltar aktivt med barna, utnytter mulighetene som været gir, legger til rette for aktivitet og sørger for at alle har bekledning som passer med været, kan barnehagelæreren være en rollemodell og fremme barns lek og utforskning på tur (Lundhaug & Neegaard, 2014, s. 87–89).

3.3.4 Kommunikasjon

God kommunikasjon og gode relasjoner er viktig for å skape gode pedagogiske prosesser i barnehagen. I et teamperspektiv er det ikke relasjoner i seg selv som er viktig, men hvordan man kan fremme et samspill som gjør det mulig å løse oppgaver og nå mål sammen. I teamarbeid er en sentral verdi å dele og overføre kunnskaper og erfaringer med hverandre. Det betyr at samspillet mellom personalet i barnehagen er et lærende fellesskap, der læring og utvikling krever omfattende deling av kunnskaper, fortellinger og opplevelser. God kommunikasjon mellom de ansatte er avgjørende for at det relasjonelle samspillet skal bli utviklende for organisasjonen. Det er en nær sammenheng mellom trivsel i- og kvaliteten på arbeidet (Aasen, 2012, s. 23–24).

3.4 Småbarnsavdeling og tur

Store flater har en spesiell innvirkning på små barn. Helt fra de så vidt har lært seg å gå gir en stor flate en voldsom bevegelsestrang. De opplever en indre trang til å bevege seg så «mye» de kan. Mye allsidig bevegelse er viktig for barns motoriske utvikling, og dette oppnås lett gjennom uteleken. Når barna får brukt kroppen sin fysisk på et område med mye plass er det sjelden at det oppstår konfliktsituasjoner (Lysklett & Hagen, 2013, s. 147–148).

Når man skal ut på tur med ett- og toåringer må det forventes at man klarer å sette seg inn i deres spesifikke opplevelsesverden, og skille denne fra hvordan vi som voksne oppfatter omgivelsene. Som fagpersoner bør man også vite hva som kjennetegner de ulike aldrenes

opplevelsesverden. Forskjellen mellom barna kan imidlertid være stor både mellom årskullene og innad. Dette er uheldig, og går som regel utover de yngste, da innhold og aktiviteter i større grad tilpasses de eldste barna i barnehagen. De yngste barna er eksempelvis mer stasjonære og trenger ikke så store områder som de eldre barna (Lysklett & Hagen, 2013, s. 147–148).

Sovetid er vesentlig på en småbarnsavdeling, og etter mat på tur er det som regel tid for å sove. Mange føler at de må dra tilbake til barnehagen når det skal spises og soves, dette medfører at turdagen blir oppstykket eller kortere enn man egentlig kunne tenkt seg. Det fins imidlertid mange muligheter for å både sove og spise ute så lenge man gjør de rette forberedelsene og innarbeider gode rutiner. Det er mange som har anskaffet seg vogner med plass til flere barn som de kan sove i. Man kan også sette opp en lavvo, eller ha med hengekøyer og tarp (Lysklett & Hagen, 2013, s. 157). Bleieskift kan også oppleves belastende og som en utfordring ut på tur. Dette har også mye med øvelse å gjøre, og flere barnehagelærere som jobber mye med de yngste i uterommet, sier at dette ikke er noe problem når man kommer inn i gode rutiner (Lysklett & Hagen, 2013, s. 143).

Professor May Britt Drugli ved NTNU har i en artikkel (Jonassen, 2015) formeninger om det å dra på tur med små barn, og sier at de små barna må først og fremst bli trygge i barnehagen. En utrygg ettåring har ikke utbytte av å gå i barnehagen, uansett pedagogikk. For at de skal ha utbytte, må de ha en forutsigbar hverdag og en trygg tilvenning først. Ettåringen har ingen utbytte av å sitte i ring og vente på tur eller gå lange turer i et ukjent miljø. De er mer opptatte av de voksne enn de andre barna, og det som gjelder for de yngste er høykvalitetstid (Jonassen, 2015).

Løkås (2018) skriver i en artikkel på barnehage.no om en barnehage som flyttet hele tilvenningsperioden ut i naturen. Carina, pedagogisk leder, sier her at det har gjort en enorm forskjell for både voksne og barn og at de har aldri hatt så gode oppstarter før.

Hun sier at både barn og foreldre er tryggere, de har bedre samhold, og de ansatte er aldri utslitte etter en dag med oppstart. De kommer tvert imot hjem og har energi. Fram til høsten 2016 foregikk tilvenningsperioden for de nye barna omtrent som i de fleste andre norske barnehager: I små grupper inne på avdelingene, der barna i rolige omgivelser ble kjent med sine nærmeste voksne, og gradvis de andre barna. En av begrunnelsene var blant annet at det

ble lagt merke til hvor ofte gråten kom. Det fortsatte i lang tid etter at de begynte både når ei dør ble åpnet eller lukket, eller at andre barn ble hentet. Hun begynte derfor å tenke på om det var mulig å tenke annerledes rundt oppstarten. Det de oppdaget, var at ungene slapp seg mye tidligere fra foreldrene. Barna var ikke like ofte innom fanget som de var vant til fra tilvenningen inne. Barna er i et naturlig element - de blir ikke stengt inne på et nytt rom med nye mennesker. Det har gitt både barna, foreldrene og oss ansatte en god start, sier barnehagelæreren (Løkås, 2018).

4 Funn og drøfting

I dette kapitlet vil jeg presentere, tolke og drøfte funnene jeg har gjort og vise til sammenheng mellom de teoretiske perspektivene fra kapittel tre, for å besvare problemstillingen «*hvilke faktorer påvirker 1-3-åringene på tur?*». Funnene presenterer jeg underveis som både utdrag med sitat og gjenfortellinger. Jeg har valgt å ha funn og drøfting i samme kapittel for å gjøre det mer oversiktlig og strukturert for leseren. Drøftingen er delt inn i fire deler: 4.1 Barns læring, 4.2 Rutiner og organisering, 4.3 Voksenrollen 4.4 Småbarnsavdeling på tur. Til slutt i kapitlet kommer det også en oppsummering av funn. Jeg velger å kalle avdelingene på barnehagen rød og blå. På rød gruppe jobber Marit og Berit, og på blå gruppe jobber Kathrine og Marie. I teksten vil jeg bruke både fiktive navn og benevne informantene som «en informant» eller «flere informanter». Dersom en informant omtales med fiktivt navn i teksten, er det vesentlig hvilken avdeling denne informanten tilhører. Ved utsagn hvor det ikke er viktig at informanten knyttes til én av avdelingene, omtales han som «en informant». Dette for å bevare mest mulig av personvernet til informantene. Derfor vil det som nevnt tidligere, i kapittel 4.5 komme en oppsummering av funnene på rød og blå avdeling, da det kan igjennom drøftingen være en utfordring å skille avdelingene.

4.1 Barns læring

Alle informantene har et læringssyn når det gjelder tur, som går på blant annet turens egenverdi. Kathrine poengter at «de lærer om verdibasert bærekraftig lek med naturmaterialer, de får brukt sansene sine og regulering av stress». Rammeplanen sier også en god del om det å ta vare på naturen. Rammeplanen er delt opp i ulike kunnskapsområder og under området «Natur, miljø og teknologi» sier rammeplanen at opplevelser og erfaringer i

naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52–53).

I teorikapitlet nevner jeg at Neegaard (2013) snakker om egenverdien av friluftsliv. Når han snakker om egenverdi i denne sammenhengen, mener han at aktivitet i natur har en verdi i seg selv (Neegaard, 2014b, s. 78–81). Svarene jeg fikk på intervjuet var at barna lærer å bli glad i naturen, bruke naturen som en friplass og et sted for å lade batteriene, samt oppleve ro. Samtidig mener de at det er det en utfordrende plass som gir spenning og nysgjerrighet. Marie sier at det å bli kjent med naturen og hvordan man skal behandle den er viktig læring. For barna er det godt å komme seg ut av porten og få nye impulser, erfare skog og natur og dra på eventyr, sier Marit. Her ser informantene egenverdien av barns opphold i naturen, noe som kan være en viktig faktor som påvirker tur med 1-3-åringene.

Selv om det er viktig med egenverdien ved opphold og aktivitet i natur, utelukker ikke det at barnet lærer. Tvert imot handler det i høy grad om læring. Jeg fikk også svar der informantene snakker om utvikling av motoriske ferdigheter ved å for eksempel gå i ulendt terreng, og undring ved å høre fugler eller se på ekorn, smake på blåbær eller bringebær. Dette med nye smaker og lyder eller synsinntrykk handler om sanselige utfordringer som barna får ute i naturen. Man får gitt utfordringer de ikke får til hverdags i barnehagen, både motoriske, fysiske og mentale. Det ligger blant annet mye motorisk læring og utfordring for de små barna både i å kle på seg selv, ta på seg sekken og plukke opp votten fra bakken (Neegaard, 2014b, s. 81–82). Samspill med andre barn er også punkter informantene nevnte. Det å samarbeide og hjelpe hverandre, holde hender eller å ha en turkompis og vise omsorg for hverandre er viktige erfaringer. Neegaard (2014) sier at følelsen og gleden av samspill og samvær er gode følelser (Neegaard, 2014b, s. 81–82).

Marit spurte meg om jeg hadde god tid da jeg spurte henne spørsmålet om barns læring i naturen, og her hadde hun nok mange tanker. Til slutt svarte hun kort og enkelt «70% av det som står i rammeplanen kan man oppnå på tur». Det at en pedagogisk leder har en slik holdning til tur er en viktig faktor som påvirker tur med 1-3-åringene, som er et vesentlig funn i min problemstilling. Neegaard (2014) er også inne på det samme og sier at natur er et

læringsmiljø som barnehagelæreren kan bruke for å nå mange av målene i rammeplanen (Neegaard, 2014b, s. 81–82). For å begrunne dette har jeg med noen utdrag fra rammeplanen. Rammeplanen sier at barnehagen skal tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Det gjelder også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27). På tur kan dette gjøres ved å la barna være med å bestemme hvor man skal gå eller hvor langt, hva man skal gjøre eller hvem som ønsker å være med på tur.

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 22–23). På tur skapes gode vennskap, og barna kan utforme relasjoner i rolleleken i skogen eller ved å ha en turvenn når man går sammen to og to på et gangfelt. Mulighetene er mange og her vil jeg si at vennskap kan skapes uavhengig av miljø og omgivelser.

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 23). I naturen finnes det uendelig mange samtaleemner og har et stort språkstimulerende miljø. De voksne kan bidra i samtaler rundt bålet, eller man kan snakke om hva som finnes under en stein. Rammeplanen sier at i barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 50). I skogen kan man lage kunstneriske uttrykk ved å bruke naturmaterialer til land art, man kan bygge en bål plass eller man kan ha med seg maling og pensler å male på steiner.

4.2 Rutiner og organisering

Når det gjelder de to avdelingene jeg har intervjuet er det stor forskjell på rutinene og organiseringen. Den blå gruppa sier at de forsøker å være på tur omtrent dobbelt så mye som den røde gruppa. Det vil si alt fra en til tre turer i uka, avhengig av årstid. Gruppene har felles turutstyr, men de har faste dager de har førsteprioritet på utstyret og de har også nok utstyr til at alle skal kunne være på tur samtidig. Det virker ikke som at det er utstyret som er grunnen til at den røde gruppa er mindre på tur, men det kan være andre ting, som holdningen til de ansatte, tankene om viktigheten eller prioriteringer. Både Marit og Berit sier at de skulle ønske de var mer på tur på den røde gruppa.

Det alle informantene peker ut som det mest utfordrende med å dra på tur er risikoaspektet. Barn er aktive og de ansatte skal alltid ha kontroll på hvor barna befinner seg. Skal man dra på tur med halve gruppa må man fordele ansatte, noe som kan føre til god bemanning på den ene gruppa og dårligere på den andre sier Kathrine. Det er også et hensyn man må ta som kan være vanskelig å komme frem til.

På den blå gruppa nevnes det at det er lite rutiner på hvem som har ansvar for hvert enkelt barn og det kan bli mer utfordrende på tur. Denne gruppa er vant til å ha mye rutiner innendørs, og Marie mener at det hadde vært mer forutsigbart om man hadde de rutinene på tur også. På den røde gruppa nevnes det at det er en utfordring å ha kontroll på hvor hvert enkelt barn befinner seg til en hver tid. Barna leker i sin egen verden og har raskt for å glemme reglene for at man alltid skal se en voksen. Lundhaug (2014) sier at i friluftsliv og uteliv er barna i et miljø der det kan oppstå hendelser som kan være så alvorlig at barnehageansatte må ha opplæring i både sikkerhetsrutiner og førstehjelp (Lundhaug, 2014, s. 46). Her kan man stille spørsmål om de har fått god nok opplæring eller om de har gode nok rutiner for å kunne håndtere risikoen med å dra på tur. Samtidig vil det nok alltid være mer utfordrende å dra på tur enn å være i barnehageområdet, uansett hvilken opplæring man har.

Når det gjelder kjennskap til beredskapsplanen er den noe middels blant informantene. Alle skal være godt kjent med denne, men flere er enige om at det hadde vært usikkerhet rundt hendelsesforløpet dersom man hadde mistet et barn på tur; hvem som skal varsles først, hvem skal man ringe, og hvem gjør hva. Kathrine skulle gjerne ønske mer praktisk trening på rutinene i beredskapsplanen, samtidig som Marit mener at man må lære seg at ting kan skje og ting kan gå galt. Det å ha kjennskap til planen er utrolig viktig, og alle vet i teorien hva de skulle ha gjort, men det er noe annet å faktisk miste et barn når man er på tur. Å være sikker eller usikker på dette er en viktig faktor for å dra på tur med 1-3åringen, da de ansatte må kunne føle seg trygge for å kunne være tilstede for barna.

Bymarka barnehager har i teorien enkle og gode rutiner ved forsvinning av barn på tur. De sier at om et barn forsvinner i skogen skal barna samles med bjella, og en voksen tar seg av dem. En annen voksen ringer 112 og styrer, og leter deretter videre. Styrer varsler så foreldrene. Den andre voksne på gruppa går med resten av barna til barnehagen og kontakter

andre basisgrupper for ytterligere hjelp (Bymarka barnehager, u.å., s. 10). Dette er nok rutiner som mange barnehager har, men det å repetere det slik at man ikke trenger å bruke tid på å finne det ut er viktig for å kunne være trygg selv, og derfor kunne være en god voksen på tur.

Tidspress er også en faktor i barnehagehverdagen og det kan bli utfordrende når det gjelder turvirksomheten, sier den røde avdelinga. Lundhaug (2014) sier at det uansett hvilken grad av risiko som er forbundet med turene bør vurdering av sikkerhet være en selvfølgelig del av det didaktiske arbeidet før turen (Lundhaug, 2014, s. 46–48). Det gjør de på denne barnehagen ved å fylle ut et skjema. Informantene mener alle at dette skjemaet er viktig, men det tar tid og ressurser å fylle ut et skjema før man skal dra på tur.

Det er lite tid å gå på i forhold til rutiner, med tanke på at man har mange faste klokkeslett å forholde seg til, sier Marit. Eksempler på slike rutiner er frokost, lunsj, bleieskift, soving, pauser og møter, og her er det lite rom for impulsivitet mener hun. Det blir sagt at det er mye og mange å forholde seg til, alt må «overplanlegges» før noe skal skje, og det blir ofte en stor byrde for å kunne gå på tur. Det er 5 ansatte på avdelingen som også må tas hensyn til og alle har ikke felles syn på tur. Dette er enkelte utfordringer som den røde gruppa kjenner på, noe som kan være en faktor som påvirker turvirksomheten i den grad at de ikke får dratt på tur så ofte som de ønsker.

Turvirkosomheten praktiseres ulikt de ulike årstidene. Det gjennomføres omtrent halvparten så mange turer i vinterhalvåret, som i sommerhalvåret. Hvorfor er det slik? Faktorer som påvirker dette er temperatur, vær og fremkommelighet. Samtidig sier Marie på blå avdeling at det er kulde som er problemet, men at det å planlegge er løsningen. Jeg tenker da at holdningene til de ansatte også påvirker dette, da det krever mer av de ansatte å planlegge for en tur på vinteren. Det krever også mer tid til planlegging og tidspress blir også her en påvirkende faktor. Marie nevner at man må blant annet passe på så alle har med seg spisevotter og passe på at alle holder seg i bevegelse, sier Marie. Det er også Bymarka barnehager enig i når de skriver i rutineplanen sin at tilrettelegging og gjennomføring av måltider i skogen, spesielt i den kalde årstida, må være godt forberedt og planlagt. De sier blant annet det samme som Marie, at barna må bruke spisevotter (Bymarka barnehager, u.å., s. 7). Det er som flere påpeker mer organisering med å dra på tur på vinteren. Marit legger til at man ikke trenger å bare få gode erfaringer, og at det er de dårlige erfaringene man ofte

lærer mest av. Jeg tenker at man ikke nødvendigvis behøver å dra like ofte på tur på vinterstid som på sommeren, men at barna fortsatt drar nytte av disse erfaringene. Avdelingene viser at de deler noen av disse tankene når de på tross av at det krever mer, drar på tur på vinteren også.

Når det gjelder pakking av voksensekker sier Bymarka barnehager i sin rutineplan at det før tur skal sjekkes voksensekker, og at det framgår av de skriftlige tidlig- og seinvaktrutinene hvem som har ansvar (Bymarka barnehager, u.å., s. 4). Dette er det ingen av avdelingene jeg har intervjuet som har faste rutiner på. På den blå avdelinga mener de at de gjerne kunne ha hatt mer rutiner på dette for å effektivisert dette enda mer. Den røde avdelinga mener at det fungerer godt slik som det er nå og de har ikke behov for flere rutiner enn det de har nå, og at det ikke er rutinene som stopper de fra å dra på tur oftere.

Om turen er planlagt, er sekken pakket dagen før eller tidligere på dagen. Dersom seinvakta har god tid dagen i forveien, kan vedkommende sørge for at sekken er pakket. Hvis ikke kan det hende at tidligvakta tar ansvar for dette. Som Lysklett (2013) påpeker så er det de forberedelsene som er gjort i det en går ut, som bestemmer en stor del av hvordan utedagen blir for barna og personalet (Lysklett, 2013, s. 82).

En informant på blå gruppe sier at det er «sviming» rundt før man drar, både ved spontan og planlagt tur. Hun sier at «man skulle hatt enkle og ikke for kompliserte rutiner som en idiot skjønner og vikarer ikke bruker lang tid på å sette seg inn i». På den ene siden kan dette være et godt forslag. På den andre siden krever det mye å lage en slik plan. For den blå gruppa som tydeligvis har gode nedskrevne rutiner på andre ting kan det nok være mindre jobb enn for den røde gruppa som ikke har så mye faste rutiner ellers. Det kan fort skje en glipp om noe uforutsett kommer opp. Den røde gruppa sier at de har gode rutiner, men at det er taus kunnskap som de har de ikke nedskrevet. Alle ser behovene og de tenker at det er «hver sin gang» å gjøre de ulike forberedelsene, og det er det som er deres rutiner. Problemet med dette, tenker jeg, kan være om det kommer en ukjent vikar inn. Vikaren er ny og det kan være vanskelig å forstå seg på rutinene om de ikke er skrevet ned.

Begge gruppene mener at planlegging og rutiner er viktig, uavhengig om disse er skrevet ned eller ikke. De er alle enige om at om man bruker for lang tid på å pakke sekken, går det ut

over tiden barna får på tur. Så langt fungerer dette godt for begge gruppene, men dersom man glemmer viktig utstyr som førstehjelpsutstyr må man snu, påpeker Kathrine. Lysklett (2013) er enig i det da han skriver at svikt i rutinene kan få store konsekvenser, hvor for eksempel førstehjelpsutstyret har mangler (Lysklett, 2013, s. 82).

På den andre siden svarer de ulikt på spørsmål ved avglemning av matbokser eller drikkeflasker. Den blå avdelinga mener det er viktig at alle får spist mat og dekt primærbehovene, og går derfor tilbake med halve gruppa om det blir glemt en matboks. Den røde gruppa tenker at det skal ikke gå ut over barna om en ansatt/forelder har glemt noe, og løser dette ved at man deler på mat og drikke. Deretter kan man eventuelt kommunisere med foreldre i etterkant, og ikke vanskeliggjøre ting som er lettløselige. Den røde gruppa har så si aldri gått tilbake fra tur på grunn av slike ting. Her ser jeg at det er en vesentlig forskjell på avdelingene. Likevel løser begge avdelingene dette på hver sin gode måte, og begge har hovedfokus på at barna skal få dekt sine primærbehov.

Ingen av avdelingene har noen spesielle rutiner i etterkant av tur. De tenker «barnet først», og får enten lagt barna eller skiftet bleie før de begynner å rydde opp. Dette gjelder både rød og blå avdeling. Den som har tid pakker ut sekken i sovetida, eller når de fleste barna er hentet. Her tenker de at det er «hver sin gang» og at det ordner seg. En ting begge gruppene alltid gjør er å pakke sekken på nytt etter bruk og legger eksempelvis i nye søppelposer eller våtservietter om det er tomt. Andre rutiner som er viktig etter tur er det å snakke om det som har hendt på tur. Nordahl og Misund (2009) poengterer også viktigheten av dette. Det er fordi barna får mulighet til å huske, repetere og reflektere som fører til et aktivt og utviklende læringsmiljø (Nordahl & Misund, 2009, s. 40). Det hadde ingen av avdelingene rutiner på og Marie sier at det skulle de gjerne ha hatt. Det kan være at det blir tatt opp rundt matbordet i etterkant, men det er i så fall ikke planlagt.

4.3 Voksenrollen

Etter å ha spurt alle informantene om hva de mener er viktig for at barna skal få gode opplevelser er det gjentakende svaret voksenrollen. Som Bakke (2017) understreker er holdninger og vilje til å tilrettelegge for lek og utforskning det viktigste. Hvis personalet er engasjert og interessert i å lære seg nye ting, vil dette smitte over på barna (Bakke, 2017, s. 12). Informantene nevner også det å dele opp gruppa slik at barna får hjelp og støtte i små

grupper. Da må man vite barnas utgangspunkt for å kunne tilrettelegge mestring for hvert enkelt barn.

Neegaard (2014) sier som nevnt i teorikapitlet at barna er nødt til å føle seg trygge for å kunne slippe seg løs. De må føle seg trygge på at de kan få hjelp støtte, noe man kan se på trygghetssirkelen som Neegaard nevner (Neegaard, 2014a, s. 16). Det å ha muligheten til å være tilstede rundt barna i de naturlige rammene er fantastisk understreker Kathrine. Som informantene sier, er en viktig faktor for turen, det å være en trygg base for barna. For å være en trygg base må man, som Kathrine sier, være tilstede (Neegaard, 2014a, s. 16–17).

Det er viktig å ha en personlig glede over å dra på tur sier Marit. Lundhaug og Neegaard (2014) understreker også at det er viktig at barnehagelærere selv trives på tur for å kunne videreformidle den gleden. Det er en av hovedingrediensene for at barna også skal kunne utvikle turglede. En barnehagelærer som kan formidle turglede, skaper gode forutsetninger for at barn trives på tur (Lundhaug & Neegaard, 2014, s. 87–89).

På den røde avdelinga er de fem ansatte. Det vil si at det er mange holdninger å ta hensyn til, og det skulle bare mangle at det er ulik oppfatning og holdninger til tur. Rammeplanen understreker betydningen av at barn skal få oppleve turglede ved å blant annet får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52). Aasen (2012) sier at det i et samarbeid, skal være fokus på hvordan man kan fremme et samspill som gjør det mulig å løse oppgaver og nå mål sammen (Aasen, 2012, s. 23). På bakgrunn av dette mener jeg at avdelingene er nødt til å ha et noe felles syn på tur og turglede for å formidle dette på en god måte til barna.

På den røde gruppa har de svært få nedskrevne rutiner og kommuniserer spontant når noe oppstår, noe som fungerer godt til og daglige gjøremål, enten det er turdag eller ikke. Alle ser behov og kommuniserer godt, noe som gjør det enkelt å planlegge for å dra på tur. Berit på samme avdeling er enig i dette og sier også at alle tenker at det er «hver sin gang» å utføre de ulike gjøremålene. Marit legger til at dette gjør at påkledning går raskere og man kommer seg på tur så fort som mulig. Som Aasen (2012) sier, er god kommunikasjon viktig i pedagogiske prosesser som for eksempel påkledning (Aasen, 2012, s. 23). Denne kommunikasjonsmetoden er god på den ene siden, men på den andre siden kan det by på problemer om det, slik som

tidligere beskrevet, kommer inn en ny ansatt eller en vikar. Det kan også bli et problem om noe skal dokumenteres, evalueres eller endres på når man ikke har en konkret plan å gå ut i fra. Samtidig tolker jeg at det er barnets beste som er i fokus og avdelingene handler ut i fra det.

Flere av informantene påpeker det er dumt når tiden blir noe knapp og man har for lite tid på tur. Da får man ikke den tiden man skulle ønske til å kunne lære barna å gå selv til målet. Når man får tid til det kan det være at de triller et stykke forbi den trafikkerte veien, også setter de i fra seg vognene for å kunne gå i ulendt terreng. På begge gruppene sier informantene at de tilrettelegger individuelt for barna ved at de har med vogn på tur, men ikke alltid nok vogner til at alle barna skal kunne sitte samtidig. De kan da bytte på dersom de er slitne, og får dermed opplevd mestring ved å gå selv. Lundhaug og Neegaard (2014) nevner at både barn og voksne har stort utbytte av friluftsliv på mange måter og friluftsliv gir en opplevelse av frihet og mestring (Lundhaug & Neegaard, 2014, s. 87–89). Mestring er vesentlig for å kunne trives på tur. En av informantene mener at de ikke trenger å gå selv på vei til turplassen og at det kan de lære seg på storbarn. Dette fordi hun mener at man ikke trenger å bruke så mye tid på å gå, men å heller være på turplassen og bruke det som en trygg base og lære seg å bli kjent med området rundt der. Det tenker jeg er et godt poeng, spesielt når barna er små og skogen kan bli stor å forholde seg til. På den andre siden kan man gå glipp av mye god undring og læring på barnas premisser underveis. Selv om man ikke har samkjørte holdninger i hele gruppa på nettopp dette synspunktet, betyr ikke det at de ikke fungerer sammen som gruppe. Det handler mer om at man må være klar over de ulike holdningene og ta hensyn til og lære av hverandre.

4.4 Småbarnsavdeling på tur

Marit forteller at det er vanskelig å ha faste rutiner på turvirksomheten året rundt, da det blant annet er ulikt utstyr som må pakkes sommer og vinter, men også på grunn av at det kommer mange nye barn på høsten. Da kan oppstartsperioden gjøre det noe vanskelig å lage rutiner som skal holde igjennom hele året. Drugli fremhever, som tidligere beskrevet, at små barn må først og fremst bli trygge i barnehagen, noe det kan tyde på at Marit er enig i her.

I følge artikkelen som Drugli har blitt intervjuet i sier hun at ettåringen ikke har noe utbytte av å gå lange turer i et ukjent miljø (Jonassen, 2015). På den andre siden finnes det barnehager som velger å ha tilvenningsperioden ute i skogen, blant annet her som Løkås (2018) skriver.

Carina sier at de har valgt å flytte hele perioden ute i naturen og det har gjort stor forskjell for både voksne og barn. Hun sier at «Vi har aldri hatt så gode oppstarter før.» (Løkås, 2018). Her ser jeg at det er flere måter å gjøre det på, men at det også handler om forutsetningene til barnehagen, barna og de ansatte.

Som tidligere beskrevet i delkapittel 4.3 Voksenrollen, er det noen ting som er spesielt med det å dra med en småbarnsavdeling på tur i forhold til en avdeling med store barn. Jeg har allerede nevnt mestring ved å gå selv, kontra å bli trillet i vogna. Som en informant sier kan det være nok å bare være på turplassen og bli kjent med den, istedenfor å bruke all tiden på å gå til turplassen. På turplassen trenger barna store flater, det er derfor viktig å være på tur der det er tilrettelagt for mye bevegelse og energi. (Lysklett & Hagen, 2013, s. 147–148).

Alle informantene forteller at de har ulike typer turer. Det er noe variasjon med tanke på årstid, vær, hvilke barn som er med, hva barna ønsker og dagsformen til barna. De har begge blant annet rene turer der de triller, turer til lekeplass, til skog, til akebakke, uten bestemt mål, tur med spising, tur med spising og soving, og enkelte turer til biblioteket. Marie påpeker at de på hennes avdeling (blå), har flest korte turer. Dette er begrunnet i at barna er så små og man er avhengig av å være tilbake i barnehagen innen en viss tid for at barna skal sove. Marie understreker i intervjuet at det til tider kan være dumt å måtte tilbake til soving, eventuelt spising og bleieskift. Da blir det lite tid til å «være» på turplassen for å leke, utforske og gjøre seg kjent, men at det blir mer å gå til et bestemt område, spise og dra tilbake. Dette er noe Berit også fremhever som en negativ side og er en faktor som kan gjøre det vanskelig å ha gode rutiner for turvirksomhet på en småbarnsavdeling. Sovetid er uansett vesentlig på en avdeling med barn under tre år. Lysklett og Hagen (2013) sier at mange føler at de må dra tilbake til barnehagen når det skal spises og soves. Dette medfører som Marie påpeker, at turdagen blir oppstykket eller kortere enn man egentlig kunne tenkt seg. Dette finnes det løsninger på, som beskrevet i kapittel 3, for eksempel at man kan sove på tur i vogner eller hengekøyer (Lysklett & Hagen, 2013, s. 143). Dette handler om øvelse og tilvenning, for både barn og voksne.

Når det gjelder individuell tilrettelegging er det viktig å kjenne barna og legge opp til turer som er tilpasset deres alder og utvikling. Ett- og toåringer har ulike behov, og begge avdelingene drar på ulike turer med ettåringer kontra toåringer og av og til felles turer. Variasjon er også viktig, og når man skal ut på tur med ett- og toåringer må det forventes at

man klarer å sette seg inn i deres spesifikke opplevelsesverden og tilrettelegge individuelt på den måten (Lysklett & Hagen, 2013, s. 147–148). Å variere på ulike turer er viktig for barnas utvikling på samme måte som at det er viktig at barna blir satt sammen i de gruppene de får best utnytte av å være sammen med.

4.5 Oppsummering av funn

Blå gruppe har mange rutiner, men skulle gjerne hatt flere for å effektivisere turvirksomheten. Likevel er de mer på tur enn den røde gruppa. Organiseringen i gruppa er de fornøyde med, og holdningene i gruppa er også samstemte. De er fornøyd med hyppigheten av turene og på det meste kan de være på tur 3 ganger i uka. For at gjøremål skal bli gjennomført best mulig føler de at de er nødt til å ha nedskrevne rutiner.

Rød gruppe har ikke mange faste nedskrevne rutiner og kommuniserer spontant når noe oppstår. De er omtrent halvparten så mye på tur som den blå gruppa, men er fornøyd med organiseringen sin selv om begge informantene sier at de gjerne skulle vært mer på tur. På avdelinga er de fem voksne og grunnen til at de er mindre på tur enn den blå gruppa handler i hovedsak om holdningene til de ansatte. De ønsker heller ikke å ha slike nedskrevne rutiner som den blå avdelinga da det ikke fungerer for dem.

5 Avslutning

I denne bacheloroppgaven blir problemstillingen «*hvilke faktorer påvirker tur med 1-3 åringer?*» belyst. Min førforståelse for denne problemstillingen handlet om at det finnes enkelte faktorer som gjør det lett, og enkelte faktorer som gjør det vanskelig å ha en regelmessig og god turpraksis. I faktorer inngår avdelingsrutiner og ansattes holdninger, og i løpet av arbeidet med oppgaven fant jeg både rutiner og holdninger som underbygger førforståelsen.

Holdningene blant informantene er relativt like når de snakker om barns læring i naturen. De er opptatt av egenverdien og de sanselige erfaringene. Det å ha disse holdningene kan se ut til å være en viktig faktor da begge avdelingene jeg har intervjuet ofte er på tur.

Den blå avdelinga har behov for en del rutiner om hvem som gjør hva, og den røde avdelinga kommuniserer spontant når noe oppstår og tenker at det er «hver sin gang». Dette er et vesentlig funn i denne oppgaven, det at avdelingene har og ønsker å ha ulike rutiner, men at deres rutiner fungerer godt for dem. Sikkerhet og sikkerhetsrutiner blir ofte nevnt av informantene, og viktigheten av alltid å ha et førstehjelpsskrin tilgjengelig.

Tid og tidspress er også en faktor som er vesentlig i mine funn da det fremgår av intervjuene at det kan hindre avdelingene i å dra på tur. Årstidene påvirker også turvirksomheten i den grad at kulde kan sette en begrensning eller stopper for turen. Det er flere som påpeker at det krever mer organisering med å dra på tur på vinteren, og dette handler da om holdningene til de ansatte. På grunn av at det er fokus på en småbarnsavdeling, nevnes det at det er ekstra rutiner i forhold til soving og bleieskift. Dette blir nevnt som en negativ faktor i den grad at det hindrer lengden på turen samt motivasjon for å i det heletatt dra på tur. Tilstedeværelse som voksenperson blir også fremhevet som en viktig faktor som påvirker turen, og at disse sprer turglede til de små.

I denne oppgaven er det umulig å sette to streker under et svar, da det er mange faktorer som påvirker en tur med 1-3åringer. Oppsummert kan man si at det ikke finnes bare en praksis som fungerer best for alle, og at mye handler om kommunikasjon og samarbeid i avdelingene. Noen er avhengige av å ha mange rutiner og andre ikke. Om dette skulle blitt arbeidet videre med, hadde det vært interessant å ta inn flere synspunkt fra andre barnehager.

6 Referanseliste

- Bakke, H. H. K. (2017). *Natur 1—Barn opplever naturen*. Cappelen Damm AS.
- Bergsland, M. D., & Jæger, H. (2014). Bacheloroppgaven. I M. D. Bergsland & H. Jæger (Red.), *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen* (s. 51–86). Cappelen Damm AS.
- Bostad, T., Røyert, H., & Paulsen, T. M. (2020). Holdninger. I *Ndla.no*. NTB. Lastet ned 25.04.21. <https://ndla.no/subject:24/topic:1:183732/topic:b6562a48-8510-46b3-a0d2-b53dd9da349f/resource:1:25440?filters=urn:filter:777ae87e-ca79-4866-920a-115cfeb7bbe1>
- Brandtzæg, I., Torsteinson, S., & Øiestad, G. (2016). *Se barnet innenfra. Hvordan jobbe med tilknytning i barnehagen*. Kommuneforlaget.
- Bymarka barnehager. (u.å.). *Helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i skogen*. Trondheim Kommune.
<https://www.trondheim.kommune.no/contentassets/5947ea7fba85463a8d3355f95db0cbc/hms-i-skogen-1.pdf>
- Dalland, O. (2020). *Metode og oppgaveskriving*. Gyldendal akademisk.
- Jonassen, T. (2015, januar). *Det første året i barnehagen*. Hentet April 13, 2021.
<https://www.barnehage.no/foreldre-kvalitet-lek-og-laering/det-forste-aret-i-barnehagen/114353>
- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Innhold og oppgaver*.
<https://www.udir.no>
- Lundhaug, T. (2014). Sikkerhet i barns friluftsliv. I T. Lundhaug & H. R. Neegaard (Red.), *Friluftsliv og uteliv i barnehagen*. Cappelen Damm AS.
- Lundhaug, T., & Neegaard, H. R. (Red.). (2014). *Friluftsliv og uteliv i barnehagen*. Cappelen Damm AS.

BNBAC3900

Kandidatnummer 603

Lysklett, O. B. (2013). *Ute hele uka—Natur- og friluftsbarnehagen*. Universitetsforlaget.

Lysklett, O. B., & Hagen, T. L. (2013). Små barn i uterommet. I S. Haugen, G. Løkken, & M. Röhle (Red.), *Småbarnspedagogikk*. Cappelen Damm AS.

Løkås, M. T. (2018, juni). *Her drar de minste rett ut i naturen når de skal bli kjent i barnehagen*. Hentet 17.04.21. <https://www.barnehage.no/gardsbarnehage-tilvenning/her-drar-de-minste-rett-ut-i-naturen-nar-de-skal-bli-kjent-i-barnehagen/126804>

Neegaard, H. R. (2014a). Hva preger barns friluftsliv? I T. Lundhaug & H. R. Neegaard (Red.), *Friluftsliv og uteliv i barnehagen*. Cappelen Damm AS.

Neegaard, H. R. (2014b). Legitimering av friluftsliv og uteliv i barnehagen. I T. Lundhaug & H. R. Neegaard (Red.), *Friluftsliv og uteliv i barnehagen*. Cappelen Damm AS.

Nordahl, A., & Misund, S. S. (2009). *Læring gjennom mestring: Skoggruppemetoden*. SEBU Forlag.

Skogen, E., & Haugen, R. (2010). Holdninger og kommunikasjon. I E. Skogen (Red.), *Å være leder i barnehagen*. Fagbokforlaget.

Thagaard, T. (2019). *Systematikk og innlevelse—En innføring i kvalitative metoder*. Vigmostad & Bjørke AS.

Aasen, W. (2012). *Teamledelse i barnehagen*. Fagbokforlaget.

7 Vedlegg

7.1 Vedlegg 1: intervjuguide sendt ut til informantene

Du vil ha mulighet til å lese bachelor etter levert om ønskelig. Du vil bli fullt anonymisert og jeg vil ikke snakke med andre informanter om dine svar.

- Hva er din stilling i barnehagen og hva er dine arbeidsoppgaver når det gjelder turvirksomhet?
- hvor lenge har du jobbet i barnehagen?
- jobber du heltid eller deltid?
- Hvor ofte er dere på tur utenfor barnehagens områder?
- Hva synes du er det beste med å gå på tur med barna?
- Hva er det mest utfordrende med å gå på tur med barna?
- hva mener du er det viktigste barna lærer og erfarer på tur?
- Kan du beskrive hvilke turer dere har? (lange, korte, bestemt mål, uten mål osv)
- Hvordan er holdningene på gruppa? har alle et felles syn og felles forståelse for viktighetsgraden av tur?
- Hvilke faste rutiner har dere rundt tur?
- Hvordan får dere gode rutiner?
- Hva skjer om det blir fravær av voksne, enten en mindre i personalet eller en middels ukjent vikar?
- Gjennomføres det ofte spontane turer?
- Hva mener du selv er viktig får at barna skal få gode opplevelser på tur?
- Hvor mye mener du har tilretteleggingen og si for turopplevelsen til barna?
- Hvordan får dere tilpasset turene individuelt slik at hvert enkelt barn får en god turopplevelse?
- Hvilke rutiner har dere etter tur?
- Er alle på avdelinga godt kjent med beredskapsplanen? Har alle handlingsplanen klart om noe skulle skje?
- Hvor stor er forskjellen på vinter og sommer?

7.2 Vedlegg 2: informasjon og samtykkeskjema



DronningMaudsMinne

HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Vil du delta i bachelorprosjektet

«Organisering og holdninger med småbarn på tur»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et bachelorprosjekt hvor formålet er å kartlegge viktigheten av god organisering og holdninger for gode turopplevelser hos småbarn. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Problemstillingen i oppgaven min til dags dato er som følger:

«Hvilke rutiner og holdninger må til for at de ansatte i barnehagen skal kunne føle seg trygge og være inspirert til å skape gode opplevelser med småbarn på tur?»

Jeg ønsker ikke å komme fram til en «fasit» til hva som blir den perfekte turen, eller hvordan man kan dra på turer ofte, men jeg ønsker å komme med noen poeng som kan være viktig å tenke på når man lager seg rutiner for turvirksomheten på småbarn.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du deltar på et intervju der du har fått utlevert intervju spørsmålene på forhånd.. Intervjuet vil ta ca. 45 minutter.

Intervju spørsmålene ligger bakerst i dette dokumentet.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke fram til prosjektets slutt, uten å oppgi noen grunn.

BNBAC3900

Kandidatnummer 603

Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Jeg vil bare bruke opplysningene om deg til formålene jeg har fortalt om i dette skrivet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt og alle navn anonymiseres.

Prosjektet skal avsluttes 30.04. 2021.

Med vennlig hilsen

Pål Gerhard Rystad

Trine Berg Hanssen

Og Rolv Lundheim

Prosjektansvarlige

Student

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «Organisering og holdninger med småbarn på tur».

Jeg samtykker til:

å delta i intervjuet.

Dato:

Siden prosjektet ikke er behandlet av NSD, kan jeg ikke innhente din underskrift. Samtykket blir derfor gitt ved at du krysser av i boksen ovenfor.

7.3 Vedlegg 3: tematisk analyse av intervju

Her legger jeg ved et eksempel på et av spørsmålene fra intervjuguiden med svar fra fire informanter. Etter svarene skrev jeg ned koder for svarene som deretter ble til flere tema. De andre spørsmålene gjorde jeg slik med også, og derfor endte jeg opp med de temaene jeg fikk. Kodene er tatt ut i fra svarene og temaene er tatt ut i fra kodene.

Svar:

Hvordan får dere tilpasset turene individuelt slik at hvert enkelt barn får en god turopplevelse?

1. Barns medbestemmelse. De skal være fleksibel og lydhør i møte med barna. De deler i smågrupper på tur, og møter utfordringer på ulikt nivå. aldersfordelt også. Gir utfordringer til alle på den måten.
2. Det å dele de opp, tur med ettåringer og toåringer og av og til ta de de eldste ettåringene med toåringene slik at de har noe å strekke seg etter. Det er viktig å være tett på og kjenne barna. vet hva de er interessert i. Medvirkning er også kjempeviktig for individuell tilpasning.
3. Deler i små grupper på tur, ettåringer og toåringer på hver sin tur da de største kan være lengre på tur. Holde hånda til barna for støtte, det å kjenne barna og følge opp hvert enkelt barn. Se hvem barna er og hva de trenger av støtte. For eksempel bare ei vogn og 4 deler på den for det blir for langt å gå. Individuelt. Slipper å bære sekk osv. Tar ut flasker osv.
4. Ikke så lett, vi klarer ikke det hele tiden. Vi har varierte turer, alle blir tilfredsstillt av og til.

Koder:

Medvirkning

Fleksible og lydhøre voksne

Dele opp gruppa

Turer felles etter alder

Varierte turer

Kjenne barna

Støttende voksen

Voksenrollen

Ikke mulig å tilpasse for alle på hver tur

Ulikt nivå

Tema:

Voksenrollen

Rutiner

